

DECIZIE

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul:

Iulia Sîrcu

Judecătorii:

Ion Druță, Iurie Bejenaru

examinînd cererea de recurs declarată de Consiliul municipal Chișinău,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Instituția Privată
Liceul „Columna” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind obligarea
emiterii actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, prin care a fost
admisă cererea Instituției Private Liceul „Columna” de schimbare a modului de
executare a documentelor executorii și eșalonarea executării încheierii Curții de
Apel Chișinău din 20.02.2012,

c o n s t a t ă

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006, Consiliul municipal
Chișinău a fost obligat să execute decizia nr. 24/12-4 din 07.06.2005 privind
înstrăinarea în favoarea Instituției Private Liceul „Columna” a imobilelor în care
acesta își desfășoară activitatea. Prin decizia Colegiului civil și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție din 07.03.2007, hotărîrea Curții de Apel
Chișinău a fost lăsată în vigoare fără careva modificări, devenind astfel irevocabilă.

La 19.09.2007 Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme
de Justiție a emis o încheiere prin care a respins ca fiind inadmisibilă cererea de
revizuire depusă de către Consiliul municipal Chișinău.

La data de 05.04.2007 Instituția Privată Liceul „Columna” a depus cerere la
Oficiul de executare Centru mun. Chișinău prin care au solicitat executarea
hotărîrilor definitive și irevocabile ale instanțelor judecătorești menționate supra.

Ca urmare, a adresării creditorilor, a fost adoptată încheierea privind primirea
spre executare a documentului executoriu emisă de către Oficiul de executare
Centru, a fost intentată procedura de executare împotriva Consiliului municipal
Chișinău.

Prin Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2008, Consiliul municipal
Chișinău a fost obligat să încheie cu reclamanții contractele de vânzare-cumpărare a
imobilelor în care aceștia își desfășoară activitatea. Hotărîrea a devenit irevocabilă

la 07.01.2009.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012, a fost admisă cererea reclamantului IP Liceul „Columna” și a fost schimbat modul de executare a hotărârilor instanței de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și din 21.11.2008, a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să transmită reclamantului IP Liceul „Columna” dreptul de proprietate asupra imobilului din str. Alba Iulia, 5/2, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100511.196.01, s-a încasat de la reclamantului IP Liceul „Columna” în beneficiul pîrîtului Consiliului municipal Chișinău suma de 5299000 lei; s-a stabilit termenul de 6 luni pentru efectuarea de către reclamantul IP Liceul „Columna” a transferului mijloacelor bănești încasate de la reclamantă pe conturile Consiliului municipal Chișinău, de la data devenirii irevocabile a încheierii instanței de judecată și a fost obligat OCT mun. Chișinău, filiala ÎS „Cadastru” să efectueze înregistrarea drepturilor de proprietate a reclamantului IP Liceul „Columna” asupra imobilului din str. Alba Iulia, 5/2, mun. Chișinău, nr. cadastral 0100511.196.01.

La data de 06.02.2015, Instituția Privată Liceul „Columna” s-a adresat cu o cerere privind schimbarea modului și ordinii de executare a documentelor executorii și eșalonarea executării încheierii Colegiului Civil al Curții de Apel Chișinău nr. 3-2716/08 din 20.02.2012, în partea în care este stabilită obligația pentru Instituția de Învățămînt Privat Liceul „Columna” de a achita către Consiliul Municipal Chișinău suma de 5299900 lei.

În motivarea cererii, reclamantul Instituția Privată Liceul „Columna” a indicat că potrivit hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău să execute decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 24/12-4 din 07.06.2005, prin care sintagma „fără drept de privatizare” s-a exclus din deciziile Consiliului Municipal Chișinău în ce privește imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2008, s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău să încheie cu Instituția de învățămînt Privată Liceul „Columna” contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012, s-a admis cererea IP Liceul „Columna” și s-a schimbat modul de executare a hotărîrilor Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și din 21.11.2008, prin obligarea Consiliului Municipal Chișinău să transmită în proprietate către IP Liceul „Columna” imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, număr cadastral 0100511.196.01. Prin încheierea din 20.02.2012 s-a recunoscut dreptul Consiliului Municipal Chișinău la încasarea sumei de 5299900 lei din contul IP Liceul „Columna”.

Conform actului de preluare a executării nr. 010-903/14 din 18.02.2014, executorul judecătoresc Miron Iacob a preluat spre executare silită hotărîrea Curții

de Apel Chișinău din 25.12.2006. Conform actului de conexare nr. 010-903/14 din 21.03.2014, executorul judecătoresc Miron Iacob a conexas la procedura nr. 010-903/14 actele parvenite de la executorul judecătoresc Igor Doroftei și anume hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2008 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012. Astfel hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006, hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2008 și încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012 constituie documente executorii, în sensul Codului de executare. Aceste documente executorii se află în procedura unui executor judecătoresc. Pînă în prezent documentele executorii nu sunt executate.

De asemenea, reclamantul Instituția Privată Liceul „Columna” a mai indicat că dreptul la executare silită este protejat de legislația națională și de CEDO, iar în speță, prin neexecutarea documentelor executorii sunt afectate grav drepturile IP Liceul „Columna”.

La data de 26.03.2015 și la data de 27.03.2015, reclamantul Instituția Privată Liceul „Columna” a înaintat cereri de concretizare a cerințelor, prin care a menționat că materialele pricinii civile demonstrează imposibilitatea executării de către IP Liceul „Columna” a încheierii din 20.02.2012, în modul stabilit prin încheierea din 20.02.2012. În justificarea faptului de a nu fi plătită suma stabilită în încheierea judecătorească din 20.02.2012, trebuie de reținut că IP Liceul „Columna” nu a dispus în toată perioada de la emiterea încheierii din 20.02.2012, de pînă la depunerea cererii din 06.02.2015, de suma de bani stabilită în încheiere și anume 5299900 lei.

Pe motivul imposibilității executării imediate este necesară eșalonarea executării încheierii, pe un termen de 10 ani, în rate trimestriale egale, în mărime de 132497,50 lei. În partea transiterii dreptului de proprietate, reclamantul a explicat că conform poziției conținute în răspunsurile date de OCT Chișinău, filială a ÎS „Cadastru”, aceasta din urmă nu este debitor în procedura de executare respectivă și nu poate fi obligat în mod direct la înregistrarea, radierea sau modificarea inscripțiilor conținute în registrul bunurilor imobile.

De asemenea, Instituția Privată Liceul „Columna” a menționat că la data de 28.07.2014, în urma înregistrării modificărilor de către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, denumirea instituției s-a schimbat în Instituția Privată Liceul „Columna”. Astfel, în actul judecătoresc de dispoziție este necesar de menționat denumirea actuală a instituției.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015 s-a admis cererea Instituției Private Liceul „Columna” privind schimbarea modului de executare a documentelor executorii și eșalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2012. S-a obligat Oficiul Cadastral Chișinău, filială a Î.S. „Cadastru”, să efectueze înscrierea dreptului de proprietate al Instituției Private Liceul „Columna”, cu sediul în str. Alba Iulia, nr. 5/2, mun. Chișinău, IDNO

100460000818, asupra imobilului cu numărul cadastral 0100511.196.01, din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 5/2.

S-a obligat Oficiul Cadastral Chișinău, filială a Î.S. „Cadastru”, să radieze dreptul de proprietate a Consiliului Municipal Chișinău asupra imobilului din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 5/2, număr cadastral 0100511.196.01.

S-a obligat Oficiul Cadastral Chișinău, filială a Î.S. „Cadastru”, să înscrie în Registrul bunurilor imobile, mențiunea privind grevarea imobilului cu numărul cadastral 0100511.196.01 din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 5/2, prin stabilirea pentru proprietar - IP Liceul „Columna”, a interdicției de înstrăinare, pînă la achitarea integrală a sumei de 5299900 lei, în folosul Consiliului Municipal Chișinău.

S-a dispus eşalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012, prin care s-a schimbat modul de executare a hotărîrilor Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și din 21.11.2008, în partea în care este stabilită obligația IP Liceul „Columna” de a achita către Consiliul Municipal Chișinău suma de 5299900 lei și s-a stabilit pentru Instituția Privată Liceul „Columna”, obligația de achitare a sumei de 5299900 lei, în rate, timp de 10 ani, a cîte 132497,50 lei, trimestrial.

Nefiind de acord cu încheierea în cauză, la 14 aprilie 2015, în termenul prevăzut de art. 425 CPC, Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs, solicitînd admiterea acestuia, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015, cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a cererii privind schimbarea modului de executare a documentelor executorii și eşalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2012.

În susținerea recursului s-a invocat că instanța de judecată a determinat incorect obiectul probațiunii. Adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, care trebuie determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la temeiul pretențiilor și obiecțiilor părților, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate (art. 118 alin. (3) CPC).

În rezultatul pronunțării hotărîrilor judecătorești, în raportul procesual în partea executării, părțile au obținut calitate de creditori și în același timp și calitate de debitori.

Astfel, Consiliul Municipal Chișinău a devenit Debitor în procedura de executare respectivă, în partea transiterii creditorului IP Liceul „Columna” dreptului de proprietate asupra imobilului din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, număr cadastral 0100511.196.01, iar IP Liceul „Columna” a devenit Debitor în partea transferării în beneficiul Creditorului Consiliului municipal Chișinău sumei de 5299900 (cinci milioane două sute nouăzeci și nouă mii nouă sute) lei, cu stabilirea termenului de 6 luni pentru efectuarea transferurilor mijloacelor bănești,

de la data devenirii irevocabile încheierii instanței de judecată.

Respectiv, atât Consiliul municipal Chișinău cât și IP Liceul „Columna” au obligații reciproce, însă IP Liceul „Columna” i s-a stabilit un termen de executare 6 luni pentru efectuarea transferurilor mijloacelor bănești, fapt ce-l pune în întârziere de executare a obligațiilor.

Menționează că IP Liceul „Columna” nu a înaintat nici o cerere către Consiliul municipal Chișinău privind eşalonarea plăți

i din lipsa mijloacelor financiare sau să solicite încheierea unei tranzacții de împăcare în cadrul procedurii de executare privind posibilitatea de a eşalona executarea hotărârii judecătorești, în partea în care este stabilită obligația IP Liceul Columna, de a achita către Consiliul municipal Chișinău, suma de 5299900 lei, pe un termen de 10 ani trimestrial în rate egale.

La data de 25 mai 2015 Instituția Privată Liceul „Columna” prin intermediul cancelariei a depus o referință, invocând dezacordul cu recursul declarat de Consiliul municipal Chișinău, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea încheierii contestate.

Potrivit art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427, lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

Reieșind din materialele cauzei se constată că potrivit hotărârii Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău să execute decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 24/12-4 din 07.06.2005, prin care sintagma „fără drept de privatizare” să fie exclusă din deciziile Consiliului Municipal Chișinău în ce privește imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 21.11.2008, s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău să încheie cu Instituția de învățământ Privată Liceul „Columna” contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău.

Pe parcursul derulării procesului de executare, IP Liceul „Columna” a depus o cerere privind schimbarea modului de executare a hotărârilor Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și din 21.11.2008, prin obligarea Consiliului Municipal Chișinău să transmită în proprietate către IP Liceul „Columna” imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, număr cadastral 0100511.196.01

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012, s-a admis cererea IP Liceul „Columna” și s-a schimbat modul de executare a hotărîrilor Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 și din 21.11.2008, prin obligarea Consiliului Municipal Chișinău să transmită în proprietate către IP Liceul „Columna” imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, număr cadastral 0100511.196.01. Prin încheierea din 20.02.2012 s-a recunoscut dreptul Consiliului Municipal Chișinău la încasarea sumei de 5299900 lei din contul IP Liceul „Columna”, stabilindu-se un termen de 6 luni de la data devenirii irevocabile a încheierii pentru efectuarea transferului bănesc în vederea executării hotărîrii.

Instanța de recurs notează că de către intimatul IP Liceul „Columna” în termenul de 6 luni nu a fost efectuat nici un transfer bănesc în vederea stingerii datoriei pentru transmiterea în proprietate către IP Liceul „Columna” imobilul din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, număr cadastral 0100511.196.01.

Ca urmare a adresării repetate a IP Liceul „Columna” cu privire la schimbarea modului de executare a documentelor executorii și eşalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2012, prima instanța a ajuns la concluzia admiterii cererii, invocînd faptul că Consiliul municipal Chișinău urmează să transmită în proprietate imobilul dat, iar IP Liceul „Columna” a fost obligată de achitare a sumei de 5299900 lei, în rate, timp de 10 ani, a cîte 132497,50 lei, trimestrial.

La caz, instanța de recurs reține, că urmare a pronunțării hotărîrilor Curții de Apel Chișinău din 25.12.2006 din 21.11.2008, s-a dispus obligarea Consiliului Municipal Chișinău să încheie cu Instituția de învățămînt Privată Liceul „Columna” contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău, iar Instituția de învățămînt Privată Liceul „Columna” avînd obligația de a achita suma de 5299900 lei.

Prin urmare, se constată că între recurent și intimat sunt prezente relații de executare reciprocă, avînd atît drepturi cît și obligații unul față de celălalt.

Astfel, Consiliul municipal Chișinău nu poate fi obligat să elibereze contractul de vânzare-cumpărare a imobilului din str. Alba Iulia 5/2, mun. Chișinău odată ce Instituția de învățămînt Privată Liceul „Columna” nu-și execută obligațiunile asumate de achitare a prețului acestui imobil, or, tranzacția a căror subiecți sunt părțile în cauză au menirea și obligația de a-și executa obligațiile în mod corespunzător, în timpul convenit, și în conformitate cu legea.

Ca urmare, prima instanță la adoptarea încheierii recurate în mod eronat a aplicat prevederile legii, și neîntemeiat a dispus obligarea Oficiului Cadastral Chișinău, filială a Î.S. „Cadastru”, să efectueze înscrierea dreptului de proprietate al Instituției Private Liceul „Columna”, cu sediul în str. Alba Iulia, nr. 5/2, mun. Chișinău, IDNO 1004600000818, asupra imobilului cu numărul cadastral 0100511.196.01, din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 5/2, cu radierea dreptului de

proprietate a Consiliului Municipal Chișinău asupra imobilului din mun. Chișinău, str. Alba Iulia 5/2, număr cadastral 0100511.196.01.

Argumentul intimatului precum că nu a fost achitată suma de 5299900 lei pe motiv că nu dispune de venituri suficiente pentru achitarea sumei integral, nu poate constitui temei de admitere a prezentei cereri, or, pe parcursul a 3 ani de zile (20.02.2012-06.02.2015), intimatul Instituția Privată Liceul „Columna” putea să achite suma contractuală în rate sau parțial, cu toate că în această perioadă ea s-a folosit și continuă să se folosească de încăperea în cauză.

Mai mult ca atât, instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 252 alin. (1) Cod de procedură civilă, în funcție de situația materială a părților sau de alte circumstanțe, instanța emitentă poate, la cererea participanților la proces sau la propunerea executorului judecătoresc, să amâne ori să eșaloneze executarea ei, precum și să schimbe modul sau ordinea de executare.

Instanța de recurs conchide, că instanța de apel a aplicat eronat norma procedurală citată. Or, norma menționată se referă la dreptul instanței de judecată de a schimba modul sau ordinea de executare, însă și nu a documentelor executorii, care nu pot constitui obiect de studiu în ordinea solicitată de intimatul Instituția Privată Liceul „Columna”

Colegiul constată, că instanța de apel a încălcat garanțiile unui proces echitabil stabilit în articolul 6 paragraf. 1 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului, deoarece orice persoană are dreptul la judecarea pricinii „în mod echitabil”, ceea ce implică inclusiv o procedură contradictorie și egalitatea armelor, care presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect.

Afirmațiile Curții de Apel Chișinău precum că prin neexecutarea hotărârii se încalcă dreptul intimatului la executarea unei hotărâri judecătorești în termen rezonabil este neîntemeiat, dat fiind faptul că neexecutarea hotărârii judecătorești irevocabile are loc din vina Instituției Private Liceul „Columna” și nu a Consiliului municipal Chișinău.

Din aceste considerente instanța de recurs conchide, că încheierea primei instanțe urmează a fi casată, cu pronunțarea unei noi decizii sub formă de încheiere, prin care cererea depusă de Instituția Privată Liceul „Columna” privind schimbarea modului de executare a hotărârii și eșalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Instituția Privată Liceul „Columna” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind obligarea emiterii actului administrativ, să fie respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 427 lit. c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către Consiliul municipal Chișinău.

Se casează încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 martie 2015 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Instituția Privată Liceul „Columna” împotriva Consiliului municipal Chișinău privind obligarea emiterii actului administrativ, prin care a fost admisă cererea depusă de Instituția Privată Liceul „Columna” privind schimbarea modului de executare a documentelor executorii și eșalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012 și se emite o nouă decizie sub formă de încheiere prin care:

Se respinge ca neîntemeiată cererea depusă de Instituția Privată Liceul „Columna” privind schimbarea modului de executare a documentelor executorii și eșalonarea executării încheierii Curții de Apel Chișinău din 20.02.2012.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Ion Druță

Iurie Bejenaru